

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 3 korona.
 Másik évre 12 " "
 Másik évre: Negyedévre 5 " "
 Másik évre 20 "

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

== Egyeszedik ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

A szabadelvűpárt törvényhatósági bizottsági tagjai e hónap 21-én vasárnap délelőtt 10 órakor a Bika szálló cukrásztermében a tisztújítás tárgyában értekezletet tartanak, melyre a tisztelt tagtársakat ez uton is meghívja

a szabadelvűpárt elnöksége.

Komlóssy Artur.

— dec. 19.

Sokat emlegetett név ma Komlóssy Artur jelenlegi főjegyzőnk neve. Vele foglalkozik városunk minden számbavehető polgára, egyik így, másik úgy, már a hogy szive vagy elve kívánja.

A helyi sajtó napról napra hosszú cikkekben dicsőíti vagy kisebbiti, már a hogy az illetők meggyőződése sugallja.

A szabadelvűpárt lapja vele érez, a függetlenségi-párt hivatalos lapja ellene küzd. Egészen megszokott dolog. Így volt és így lesz az min

dég. Ki veheti azt rossz néven? Hivatását teljesíti mindenik s nem kárhoztatja őket érte senki, mert mindenik a maga igazával véli legjobban szolgálni városunk érdekeit.

De a függetlenségi párt ujságja legutóbbi cikkeiben oly hangot használ, — mely azt hisszük nemcsak kiméretlen, — de a valósággal össze sem egyeztethető. Továbbá azaz elv mely a függetlenségi-párt zászlajára írva van, kizárja a valótlan meg a kicsinyes fegyverek használatát az arra érdemlennel szemben. Mert az, hogy Komlóssy Artur nem jól töltötte be az általa elvállalt hivatalt; hogy Komlóssy Artur nem viselte szíven mindig városunk ügyeit; hogy Komlóssy Artur ott, a hol kellett nem mindig szállt sikra, nem mindig emelte fel intő szavát: az a leghatározottabb valótlan.

Küzdött ő majd nem öt éven át

azok ellen is, kik most a függetlenségi-párt kisdud kalickájában csicseregnek, várván a jobb jövőt, hogy az új fegyverbarátság révén újra uralomra jussanak.

Hogy kitette magát Komlóssy Artur a város érdekében mindig és mindenütt, bizonyítja az is, hogy saját pártjából is akadtak emberek, kik nem rá, hanem az ellenjelöltre szavaznak. Mert azokkal, kik most minden követ megmozdítanak, csak hogy Komlóssy Arturt elejtsék, Komlóssy Artur nem a fehér-asztalnál, hanem a zöld asztalnál került ellentétbe s nem ám azért, hogy magának hasznot hajtson, hanem csupán azért, mert akkor is a városa érdekét szolgálta.

A másik vád, mely Komlóssy Arturt szerintünk legkevésbé se érintheti, az, hogy ő alatta jutott városunk oda, a hol van. Értsd a sok adósságot a pótdót stb. Hát ez szintén nem igaz; ezt tudja min-

Az új ruha.

A Szabadság számára írta: Szomaházy István.

Tegnap délből a Közponyi Pályaudvar körül kóborogtam egy kollégámmal. A munkás-utca tájékán egy ismerősnek látszó alakot láttunk, aki elmerülve tárgyalt egy hordárral. Kétkedve néztünk feléje s majdnem egyszerre kiáltottunk föl mind a ketten:

— Nini, ez Balázs . . .

Közelebb mentünk és figyelmesebben megnéztük, csakugyan Balázs volt. Valaha egy iskolába jártunk vele s akkor tanároknak és tanulóknak csak egy véleményünk volt róla: hogy Balázs mint parlamenti vezér vagy mint miniszterelnök fogja bevégezni a pályáját. Könnyed genialis és ügyes volt, a professorok nem mondhattak előtte ostobaságot, mert kinevette őket, felső gimnazista korában egyszer politikai cikket írt egy elterjedt napilapba. A tehetősebb apák, akiknek együgyű fiaik voltak, bánatosan mondo-

gatták, mikor a Balázs esodálatos tehetségeit emlegették előttük.

— A jó Isten csak igazságtalan, mint az emberek. Egynek mindent megad a másiktól a legkissebbet is megvonja.

Balázs azonban nem lett miniszterelnök, egyetemi korszaka alatt kellemetlen viszonyok közzé keveredett s egyszer csak elhallgatott róla mindenki. Mikor a többi kollégái már mind a diplomájuk révén keresék a kenyerüket, Balázs még mindig ötven forintért dolgozott egy híres ügyvéd oldalán.

Két vagy három év óta nem láttuk s most megütődve néztük végig. Balázs szánalmas szituációban volt, kopottan megtépve suttogott a hordárral, cilindere és cipője nagyon rossz napokról beszéltek. Rojtos kézelője kibukkant piszkos kabátjából. — Balázs egész alakja szinte szemléltetőleg fejezte ki, hogy napok óta nem evett. Közelebb mentünk hozzá és megszólitottuk

— Szervusz öreg, hogy kerülsz ide?

Páratlan szép választék van zsebkendőkből gyermekek, férfiak és részére; festett és himzett és selyemés püsch diványpárnákból és középbroszokból és kávé ebédlőterítékek, törülközőkből és sok más hasznos ajándék tárgyakkól.

o o o o o o Zefir, barchent és szőnyeg maradékok leszállított áron. o o o o o o o

Kardos László

vászon és készfahernemű-üzletében. Kosuth-utca 9.

denki, még az is, aki szándékosan az ellenkezőt állítja.

Nem mondjuk, hogy a bajoknak kik az okai, csak annyit jegyzünk meg, hogy a függetlenségi-párt ölelkezik most azokkal, kik a Komlóssy Artur szemére hányt bünt elkövették. A függetlenségi-párt készséggel tolja most azoknak a kocsiját fel a képzelt magasba, oda, hol idővel a pótdát közösen el fogják törölni.

A függetlenségi párt kezd oly fegyverekkel küzdeni, mely nem méltó hozzá. Az egyik az, hogy egy férfit oly dolgok elkövetésével gyanúsít, melyeknek megtörténte ellen az mindég küzdött. A másik az, hogy oly férfiak barátságát oly férfiak támogatását fogadja el, kik ellen még pár hó előtt is szenvedélyesen harcolt. Ha ez jól van így, a nagykorúnak képzelt függetlenségi-párt izlésével, elvével megegyezik, akkor valóban nem tudjuk, mi a politikai következetlenség.

Sokkal nemesebb fegyverekkel küzd Komlóssy Artur, mint sem, hogy ilyen támadásokra rászolgált volna. Mert ő, tudjuk, nem menne bele olyan alkuba, hogy annak, aki ellen városi érdekekből kifolyólag mindig küzdött, még ha rá szavazna is, fegyverbarátságát, gyanus értékű szavazatát elfogadná.

Meggyőződésből mondjuk, hogy Komlóssy Artur visszautasítana minden olyan ajánlatot, a melyet most

a függetlenségi-párt elfogadott. És most az a függetlenségi-párt nem elégszik meg a politikai elvtelenség szégyenével, hanem még sajtójában gyanúsítja azt, aki elvileg is sokkal felette áll. Felette áll, mert nem tekintve azt, hogy saját személyéről van szó, minden körülmények közt visszautasítaná azt, amit a függetlenségi-párt elfogadott.

Ha ezek után az emberben kétség támad és ingadozóvá válik az elvtisztaság iránti hit, ezen azt hisszük, még a függetlenségi-párt se fog csudálkozni, mert ők ingatják meg, akik vizről prédikálnak és bort isznak.

Különböztessék csak irogatni, hogy Komlóssy Artur szemében gerenda van és a függetlenségi-párt szemében csak egy icipici szerényszálka: ez nem téveszti meg, nem teszi elvakulttá a törvényhatóságibizottság világosan látó többségét és mi reméljük, hogy Komlóssy Artur polgármesterré választása után a függetlenségi-párt is belátja majd hibáját és tévedését.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, dec. 18.

Teljes unalom mellett folytatták ma a kivándorlási törvényjavaslat tárgyalását. A képviselő urak az idő hirtelen vál-

tozásáról beszélgettek. A kemény fagyot az éjjel hirtelen langyos tavaszi idő váltotta fel és megindult az olvadás minden felé. A ház Duna felőli folyosóján sokan áldogáltak egész délelőtt és azt figyelték, vajjon megindul-e még ma a jég? Mert hogy három nap óta, a miként azt a földmivvelésügyi miniszteri jelentésekből mindenki tudja, a Duna Pozsonytól Mohácsig befagyott, de a megenyhült időjárás következtében még holnap reggel aligha lesz esendes a Duna.

De még ma az, mint a tárgyalás odabent. Inkább barátságos társalgásnak tűnt fel az egész vita, a mely különben azért tetszett a karzatnak, mert a képviselők egész otthoniasan érezték magukat, jártak-keltek, fecsegték.

Egy képviselő aztán így fejtette meg a talánynak tetsző tünetet egy karzati szép asszonynak, hogy: ez a békés tárgyalás. Ez a munka.

— No ennél jobban szeretem a háborút és a vihart, mert ott a szenvedélyek uralkodnak!

A javaslatot ma részleteiben is elfogadták.

A kérvények közt nevezetes volt a fővárosé, mely Kossuth szobrára hozzájárulást kért.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Wlassics Gyula, Láng Lajos és Cseh Ervin.

Elnök kevéssel fél 11 előtt megnyitja az ülést és betérjeszti az irományokat.

házon, a melynek nagy, világos ablakain át betűzött a téli napsugár. A kassza coganos poharai szivárványos fényben csillogtak s vakító sugarak szöktek végig a teáskannák ezüstjén. Oly előkelő és szép volt itt minden. Balázs derengve ült le az egyik asztal mellé, s óvatosan huzta be toprongyos cipőit, ne hogy a vendégek meglássák.

A pincér kissé fitymálva kérdezte tőle:

— Mit parancsol?

Balázs szemérmesen sugta, annélkül, hogy a tehér márvány asztalról föltekintett volna:

— Sziveskedjék egy kávéhozni, egy forró kávé.

A szivem elfacsarodott az ügyefogyott ember láttára és egyszer a vállára tettem a kezem:

— Légy őszinte, te nagy nyomorúságban vagy. Nekünk mindent elbeszélhetsz, hiszen gyerekkori pajtások vagyunk.

Balázs letette a kanalat, kőanyei végig folytak arcán.

— Jó mondta, tudjátok hát meg. Öt nap óta nem ettem meleg ételt, tíz nap előtt adtam ki a legutolsó husz krajcáromat. Azt hiszem el kell pusztulnom, egy kutya se nézett rám jó szemmel, Nem mehetek emberek közzé, nem kérhetek senkitől jóakaratot, hiszen ki áll velem szóba, ha ezzel a külsővel föl-

keresem... Nem merek a villamosra ülni, mert az emberek elhúzódnak melőlem... Tisztességes kávéházba le sem ülhetek, mert a vendégek kinéznek... Arra sincs erőm, hogy megöljem magam mert nyomorúságomban még gyáva is vagyok...

Mikor Balázs megitta a kávéját, így szóltunk hozzá:

— Jöjj velünk, majd csinálunk valamit...

Bevittük egy borbélyhoz, aki megnyírta, egy fehérneműs boltban kemény mellvertű, hófehér galléros ingeket és kélzőket vásároltunk a számára. A belváros egy szabóüzletében pedig huszonkét forintért pompás öltözetet vásároltunk. Az emberek nem is tudják, milyen pottom árért lehet ruhát szerezni Budapesten. A Balázs sötétké, huszonkét forint ruhájának, melyből gyönyörűen vált ki egy világos nyakkendő, a Váci-utcán és az Andrássy-uton sem kell magátszégelynie.

Valahol egy pár csinos cipőt is vettünk s Balázs egyszerre fényes gavallerrá vedlett át a szemünk előtt. Sohasem láttam ilyen csudát: a meggörnyedt batoratlan fiu egyszerre kiegyenesedett, szemei csillogni kezdtek, egy finom hajfűrt kacéran omlott le magas homlokán, Balázs rágyujtott egy szivarra s kényelmes, rengő lépésekben kísért beannünket végig a belváros elegáns utcáin.

— Nagyszerű kilátásaim vannak, — mondta szivarozva — egy politikus gróf régen igéri, hogy velem iratja meg a memoirejaít. Ez hozna a konyhára pár ezer forintot, akkor aztán könnyen beszélék a világgal.

Látszott, mint tér vissza szívébe a remény, a bizalom, mint formálódik meg lelkében a jövő színes képe. Egyszerre fürgév és elméssé lett, szellemes apercue-ket mondott az ismerős járókelőkre — szóval Balázs a régi Balázs volt ismét, akit a miniszterelnöki székre predesztináltak a gyerekkori pajtások.

Együtt mentünk ebédelni s Balázs hangul szolott a pincérnek:

— Hé, barátom, adja csak idebb a mustárt... A filet jól legyen sütvé... Hozzon egy forró kávé — de gyorsan mozogjanak a lábai...

Úgy beszélt mint egy ur, a ki megjelenésének értékével teljesen tisztában van. Harminöt forint áru különböző ruha egyszerre elméssé, vidámmá, sőt okossá tette ezt a szomorú, elcsüggedt és szinte ostoba fickót.

Ebéd után, mi közben böles óvatossággal vágta le a szivarja végét, — így szólott mosolyogva:

Néha vannak perceim, a mikor elhagyom magam... De teringetét, nem kell engem féltetni... Jön még egy jó idő, meglássátok, mikor a lábam alá, gyűröm ezt az egész együgyű esőseléket...

Wlassics Gyula kulturminiszter be-nyújtja a közoktatásügy állapotáról, az országos tandíj-alap állapotáról és az országos tanítói nyugdíj-alap állapotáról szóló jelentéseket.

Következett a

Kivándorlási törvényjavaslat

részletes tárgyalása.

A 4. §-nál **Simonyi** Szemadam Sándor stílusos módosítást nyújt be, a melyet Széll Kálmán miniszterelnök ellenzése után a Ház nem fogadott el.

A 6. §-nál néppárti részről tiltakoznak a hajózási társaságnak adandó nagyobb szubvenció, illetve a rendelkezési alap nagysága ellen.

Széll Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy nem adott ígéretet egy hajózási társaságnak sem és a tárgyalásokat csak a törvényjavaslat elfogadása után fogja megindítani. A rendelkezési alapra szükség van, mert különben a kormány ki volna szolgáltatva egyes hajózási társaságoknak.

A 8. §-nál

Wilcsek Frigyes gróf azt a módosítást nyújtja be, hogy büntetett, vagy erkölcsileg kifogásolható egyének kivándorlók szállítására engedélyt ne kapjanak.

Széll Kálmán miniszterelnök és a Ház hozzájárul ehhez a módosításhoz.

A 15. §-nál

Kristóffy József előadó visszavonja a bizottság pótlását.

Wilcsek Frigyes gróf azt a módosítást nyújtja be, hogy a szállítási vállalkozó ügynököket ne tarthasson.

Széll Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy ez nagy hiba volna, mert akkor a kivándorlók a család ügynökök kezébe volnának kiszolgáltatva, a mit e javaslat épen kikerülni akar. A szakaszt változatlanul fogadták el.

A 21. §-nál

Bizony Akos stílusos módosítását a Ház Széll Kálmán miniszterelnök hozzájárulásával elfogadta.

A 27. §-nál

Simonyi két módosítást nyújtott be, amelyek közül az egyiket Széll Kálmán miniszterelnök elfogadott.

A 35. §-nál

Sághy Gyula azt a módosítást nyújtja be, hogy azokat a kivándorlókat, a kik államellenes üzelmeket követnek el, ne részesítsék semmiféle kedvezményben, sőt vissza se engedjék őket Magyarországra.

Széll Kálmán miniszterelnök feleslegesnek tartja ezt a módosítást mert csak természetes, hogy az ily embereket kedvezményben nem részesítik, és a végrehajtási rendelet erre nézve külön intézkedni fog.

Sághy erre visszavonta módosítását.

A 44. §-nál **Bizony** Akos és **Wilcsek** Frigyes gróf jelentéktelen módosításokat terjesztenek be, a melyeket **Simonyi** pártol.

Széll Kálmán miniszterelnök **Bizony** ama módosítását, hogy a kivándorlással engedély nélkül foglalkozók nemcsak 2 hónapi elzárással, hanem 600 koronáig terjedhető büntetéssel sújtandók, elfogadta. A ház is. A 47. §-nál **Visontai** Soma a sajtó útján elkövetett kihágásokat az esküdtszék elé akarja vitetni.

Széll Kálmán miniszterelnök válaszolni akar **Visontai** indítványára, miközben **Visontai** többször közbeszól.

Széll Kálmán miniszterelnök erre megjegyzi, hogy **Visontai** úgy látszik nem jól fogalmazta meg indítványát, kéri tehát az elnököt, adjon neki szünetet a fogalmazásra. (Derűtség. Tetszés.)

Elnök felfüggeszti az ülést.

Szünet után.

Visontai módosítását elfogadják.

Ezután a javaslatot részleteiben is letárgyalták.

Rákóczi és Kossuth-érdemei.

Zajos éljenzés, lelkes tüntetés volt azoknál a kérvényeknél, melyek Rákóczi és Kossuth érdemeiről szóltak. A kérvényeket kiadták a kormánynak.

Kossuth szobra.

Budapest főváros Kossuth Lajos szobrához hozzájárulást kér.

Előadó a kérvénynek a kormányhoz kiadását javasolja.

Várady és **Pichler** az összeg megszavazását kérik.

Rátkay szintén s e közben a miniszterelnököt meghunyászkodással vádolja.

Széll Kálmán tiltakozik a meghunyászkodás vádjá ellen. Semmit sem tett a szobor készletetésére, sőt óhajtja annak relállítását. (Zajos helyeslés.)

Rátkay személyes kérdésben kijelenti, hogy fentartja a meghunyászkodás vádját, melyet nem Széll személyére, hanem politikájára értett. (Oriási zaj, tiltakozás jobbról.) Minthogy **Rátkay** látja, hogy beszédét a nagy zajban nem folytathatja, csak ennyit jelentett ki: ilyen szólás-szabadságból nem kérek és nem beszélt tovább.

Erre a ház a bizottság javaslatát elfogadta.

Ipartestületek országos szövetsége.

— dec. 19.

Uj országos szervezet kiépítését határozta el a nagyváradi iparos kongresszus: az ipartestületek országos szövetségét.

A debreceni kamara az uj szervezet érdekében buzdító felhívást intézett a kerület ipartestületeihez s e felhívásban erősen megüti az iparosok bizalmára méltatlan különféle magánérdekű és balekfogó „iparpártoló” egyesületeket.

Ez érdekes körlevél így szól:

Az ipartestületek nagyváradi orsz. gyűlése az iparosok egyértelműen megnyilatkozó kívánsága folytán kimondotta, hogy az ipartestületi érdekek szorgosabb és mélyebb istápolása céljából megalakítja az *Ipartestületek Országos Szövetségét*, melynek alapszabályait a tagsági belépésre való felhívás kapcsán, tudomásunk szerint, most küldi szét a központi bizottság.

Amikor a kamara e szövetségi szervezetet kerülete ipartestületeinek pártoló figyelmébe ajánlja, nem látja feleslegesnek egyszermind, hogy felhívja a t. testületek figyelmét a következőkre.

Ujabb időben a legkülönbözőbb s lehangzatosabb cím alatt annyiféle ipargyámálító szervezet létesült, hogy azok között könnyen megtéved; aki közelebbről e hangzatos szervezeteket nem ismeri. Ezek a címzetes iparpártoló szervezetek csak arra valók, hogy az iparosok filléreiből élőködjenek s egye-

sek hiuságának és szereplési vágyának teret nyissanak. A magyar ipar olyan szegény, hogy nincs fölösleges garasa, melylyel e szédelgő vállalkozásokat táplálja, a magyar ipar azt is nehezen képes megadni, ami a saját önzetlen szerveinek fentartására szükesen szükséges.

Ismeretesek a t. Ipartestületek előtt is azok az erőszakos, botrányt hajhászó fellépések, melyek egy-egy ilyen ismeretlen iparboldogító társadalmi cég részéről elkövetetnek csak azért, hogy ama cégek vezetői szerepléshez és szóhoz jussanak s hogy az iparosok sajnosan meglévő sok sebeinek folytonos kiszinezésével s az iparügyekkel foglalkozó erkölcsi testületek demagóg legyalázásával maguknak jövedelmet csikarhassanak ki a nagyszavakkal félrevezetett iparosoktól.

A magyar iparosságnak az ipartestületeken kívül három felsőbb, összefoglaló szervezete van, u. m. szükebb területekre a kamarák, országos téren az Országos Ipartestület és a most alakuló Ipartestületek Országos Szövetsége.

Meg lehetnek győződve iparosaink, hogy mindezen szervezeteket a legösszintőbb jóakarattal hatja át az iparügyek iránt s ők örülnének legjobban, ha minél több esetben sikerülne jó eredményt elérniök. Ami ezeknek az erkölcsi alapon álló szervezeteknek nem sikerül, ugyan remélhető-e, hogy azt e kétes létalapu iparszédelgő csoportok üres lármája kivívja.

Abból az alkalomból tehát, hogy az iparosok közóhájára létesül az Ipartestületek Országos Szövetsége, — felkéri a kamara a kerület ipartestületeit, utasítsák el maguktól határozottan és nyilvánosan azokat a tolakodó és hizelgő törekvéseket, melyek önző célokból őket félre akarják vezetni, tömörüljenek az uj szervezetbe, mert a magyar iparos-osztály elhanyagolt érdekeit csak az erre hivatott tényezők egyetértő, egymásban megbízó, egymást támogató munkássága által lehet lassan-lassan orvosolni.

Agról-ágra.

Totosca.

(Színmű 1, de rövid felvonásban.)

— Irtam: én. —

(A Tosca előadásáról hazatérve annyira meg voltam ihletve az ott végbement kegyetlenségektől, hogy ismert elmésségemmel én is darabot irtam.)

Személyek:

(A színen):

Totosca, szárazdajka.

Skorpió, tüzlegény.

Mari: öngyásága a végrehajtóné.

Angelotti, dalesarnok-igazgató.

(Cselédek, még több cselédek. — Szín: Börvely, nagyközség.)

(A szín mögött.)

Tüzoltó. Sugó. Színfal tologató. Villamos-kezelő.

(Első és utolsó felvonás.)

Skorpió: Hütlen Totosca, de besavanyítottad az én szegény szívemet. (Keserűen kacag) Hehehe!... (Lenyeli a fél eszmáját, meghal.)

Totosca: (Zordon) Ha te úgy, én is úgy!... (Torkába dugja a lába nagyujját, rövidesen megfullad.)

Mari, a végrehajtóné. Hah!... Hah!... Hol kapok én még egy ily cselédet? (Ofélia mód

Önkéntes árverés.

szinpad diszleteivel együtt, továbbá tárgyi tárgyak naponta 9 órától 12 ig

Az Arany bika szálloda

joda, étterem, kávéház, pincze és konyha összes kellékei, butorzatai. egy nyári 2. omnibusz, 3. ló szerszámokkal, 2. igásszekér és igen sok hasznos háztartási tárgyak naponta 9 órától 12 ig délután 2 órától 5-ig szabadkézből eladatnak. Az eladás naponta folyik, és a megvett tárgyak azonnal elvihetők

bérlete meg szünvén, szál

és igen sok hasznos háztartási tárgyak naponta 9 órától 12 ig

jára.) Nesze neked Angelotti! — Nesze neked cseléd! . . . (Őrülten el, a balfenekén.)

Angelotti; Sag mindenki meghalta magának, kinek még én élek? (Sétabotjába dől.)

Cselédök kara. Panna, Vera, Naca, Tera. Belénk esett a korela.

(Tömegesen hálnak.)

(A szin mögött.)

Sugó; Ha mindenki meghal, kinek sugok akkor én? (Könnyeibe fullad.)

Villamos kezelő. Minek világítok én? — Legyek vezeték, melyen villám fut keresztül! . . . (Ráül a villamos vezetékre, s rögtön beadja a kulcsot.)

Szinfaltológató; Csak azért is elgázoltatom magam egy vászon-szikkalával. (Eléje fekszik. — Két darabban) mit mondtam?

Tüzoltó. Anyám! (Meghal.)

Függöny; (tünődik) Azt szeretném tudni, ki ereszt most le engem?

Ugy-e jó darab?

—il.

H I R E K.

N a p l ó.

Iparmuseum, nyitva minden vasárnap és ünnepnapon d. e. 9—12-ig.

Dec. 20. A világítási bizottság ülése délután 3 órákor (Városháza.)

Dec. 22 Városi tisztújító közgyűlés.

Dec. 29. Törvényhatósági bizottsági tagok választása d. e. 8 órától d. u. 4 óráig.

Rudnyánszky új költeményei.

Előfizetők névsora.

Rudnyánszky Gyula új költeményei iránt nem csupán Debrecenből, hanem az ország minden részéből élénk érdeklődés nyilvánul. Az előfizetők sorában az ország számos előkelősége, a művelt osztályok igen sok jeles képviselője feltalálható.

Már eddig több száz előfizető jelentkezett.

Rudnyánszky Gyulának 1876-óta máig megjelent verses könyvei közül egyik sem jelent meg 2000-nél kevesebb példányban; volt köztük olyan kötet is, melynek 2—3 kiadása öt-hatezer példányban fogyott el.

Valószínű, hogy Rudnyánszky Gyula új költeményeit épp oly szeretettel fogadja a közönség, mint az eddig megjelenteket.

Az előfizetések beküldését kérjük Rudnyánszky Gyula nevére a Szabadság szerkesztőségébe. Fűzött példány előfizetési ára 3 korona, diszkótésű 5 korona. Bolti ára jóval nagyobb lesz.

A mai napon megkezdjük az előfizetők névsorának közzétételét.

Előfizetők Rudnyánszky Gyula új költeményeire:

1. Vaszary Kolos hercegprimás Esztergom.

2. Desseffy Emil Nagy-Káta.

3. Komlóssy Dezsőné Debrecen.

4. Komlóssy Arturné Debrecen.

5. Roncsik Lajos Debrecen.

6. Bezerédj Viktor min. tanácsos Budapest.

7. Gróf Majláth Gusztáv püspök Gyulafehérvár.

8. Debreceni Jenőné Debrecen.

9. Gróf Teleki Gyuláné Budapest.

10. Fényes Gyula Debrecen.

11. Fischbein Ignácné Debrecen.

12. Lederer Lujza Debrecen.

13. Berger Jenőné Debrecen.

14. Popper Arnoldné Debrecen.

15. Meisels Vilmosné Debrecen.

16. Márkus Emilia Budapest.

17. Márkus József főpolgármester Budapest.

18. Haraszthy Hermin Budapest.

19. Hegedüs Gyuláné Budapest.

20. Boczkó Sámuelné Debrecen.

21. Dr. Kőrösi Kálmán Debrecen.

22. Dr. Ozory István Debrecen.

23. Dr. Kardos Samu Debrecen.

24. Desseffy Sándor püspök Temesvár.

25. Gróf Széchenyi Miklós püspök Győr.

26. Fenyvessy Ferenc főispán Veszprém.

27. br. Hornig Károly püspök Veszprém.

28. Örley Lajosné Budapest.

29. Gróf Csekonics Gyuláné Zombolya.

30. Gróf Apponyi Albertné Budapest.

31.—40. Szalay Mihály kanonok Veszprém.

41. Kemenes Ferenc nagyprépost Veszprém.

42. Bogdánfalvi Bogdán Lajosné Budapest.

43. Bogisich Mihály püspök Esztergom.

44. Dr. Gál Jenőné Pécs.

45. Mérő Lipót Telefon Hirm. igazg. Budapest.

46. Dr. Meyer Lajosné Győr.

47. Gál Gyula színművész Budapest.

48. Kovács Zsigmond nagyiparos Budapest.

49. Katinszky Gyula kanonok Eger.

50. Mader Raoul Budapest.

* **Megenyhült az idő.** Tegnap az ország minden részében enyhébbre fordult az idő. Budapestten hirtelen olvadni kezdett a hó s megszűnt a fagy. Debrecenben tegnap délután és este a fagyponthoz alig négy-öt fok volt; több ízben megeregett a havazás, mely késő este s éjszaka is tartott.

* **A debreceni Emke-perselyek.** Debrecen város nyilvános helyein, a különböző hivatalokban, egyletekben és intézetekben elhelyezett Emke-perselyeket tegnap bontotta fel az e célra kiküldött bizottság. Jelen voltak ennél az eljárásnál Bészler Károly pénztárnok, Roncsik Lajos ellenőr, Márk Endre titkár és Péter Gábor jegyző. Az eredmény nem olyan fényes, mint évekkel ezelőtt, de jótékony célra mégis tekintélyes összeg gyűlt össze a krajcárokból. Legtöbb gyűlt be a városi katona és illetőségi ügyosztálynál: 71 korona és Orosz Sándor főszolgabíró perselyében 50 korona és 79 fillér. — A bankok, takarékpénztárak perselyei nagyon gyér tartalmuak voltak, az osztrák magyar banknál például összesen 48 fillért találtak a perselyben. A függetlenségi kör 29 fillért gyűjtött, de ennél is kevesebbet a polgári kör 4 fillért. Az összes gyűjtés összesen 246 korona 10 fillér volt, melyet átad ak szabályszerű kezelés végett Bészler Károly pénztárnoknak.

* **Ünnep a gör. katolikusoknál.** A gör. kath. egyház ma ünnepli nagy-szentjének: sz. Miklós püspöknek emléknapját, mely alkalomból a helybeli gör. kath. kápolnában a következő istentisztelet fog tartatni: Reggel 6 órákor reggeli istentisztelet, kenyéradással, délelőtt 9 órákor sz. mise, utána miroválás; délu-

tán 3 órákor veesernye, 4 órákor szent olvasó

* **Székely Bazár.** A helybeli Székely Társaság által kiküldött bazár rendezőbizottság tagjai serényen dolgoznak a Székely Bazár szebbnél szebb tárgyainak elrendezésén. A tárgyaknak csak egyrésze érkezett meg, a minnek oka a zord időjárás, azonban már az eddig megérkezett tárgyak is teljesen biztosítják a Székely Bazár erkölcsi sikerét. Udvarhely megye házi-ipara elragadóan szép kópét nyújtja azoknak a kedvestárgyaknak, melyek nem csak mint szoba díszek, hanem mint háztartási cikkek is, hisszük kereslet tárgyai lesznek. Csorba Samu székely gyermekjátékait, szötteit és Székely himzéseit nem ajánlhatjuk eléggé a közönség figyelmébe. Az anyag ipari cikkek csoportjai érdekesnél-érdekesebb tárgyakat foglalnak magukban, melyek olesóság tekintetében is bámulatosok. A fa-faragás mesterművei szintén szépek s magyaros voltuknál fogva igen érdekesek. A Székely Bazárra már most felhívjuk Debrecen nagy közönsége bácses figyelmét.

* **Szabó-e a posztókereskedő?** A Kereskedelmi miniszter a következő fogós kérdést adta fel a kereskedelmi és ipar kamarának.

„Már több ízben kimondatott, hogy a posztókereskedő a mennyiben a szabóipar körébe tartozó munkákat arra jogosult iparosok által végezteti — jogosult arra is, hogy a nála vásárolt szövetekből készített ruhákra vonatkozó megrendeléseket elvállalja.

Egy konkrét esetből kifolyólag felmerült azonban azon kérdés, vajjon a posztókereskedő a szabó munkákra való megrendelések elfogadása alkalmával jogosult-e mértéket venni?

Aligha szenvedhet kétséget ugyanis, hogy a mértékvétel már a szabóipar köréhez tartozik és ennél fogva mértéket venni csak képesített szabóiparos lehet hivatva.

Ha azonban a posztókereskedő a mértékvételtől eltúllatja, a javára elismert azon jogosultság, hogy ruhákra megrendeléseket elfogadhason teljesen illuzoriussá válik.

Mielőtt a konkrét esetben határoznék, felkérem a t. kamarát, hogy a gyakorlati élet követelményeit szem előtt tartva, a felvetett kérdés minden oldalát megvilágító véleményét velem közölni sziveskedjék.

A kamara a fogós kérdésre januári havi közgyűléséből adja meg a feleletet.

* **Hideg van a színházban.** Napok óta panaszkodik a közönség, hogy a színházi előadások alatt türelmetlen a hideg a színházban. — Utána jártunk a dolognak s azon felvilágosítást nyertük, hogy a fűtőszervezet nem jó, megromlott és nem melegít. Ezen a bajon mindenképen segíteni kell, mert a közönség kényelme és egészsége mindenképpen megóvandó. A színházfelügyelőség bizonyára mihamar intézkedni fog és ismervén Oláh Károly buzgóságát, hisszük, hogy a színház rendes fűthetését már legközelebb semmi sem fogja akadályozni.

* **Esküvő.** Nagy Lajos hentesmester derék iparos kedves leányával Juliánával tegnap délután kötött házasságot Ungvári Dániel hentes mester. Az anya-

könyvi kötetét Oláh Imre, anyakönyvvezető végezte. Ezután a násznép hosszú kocsisorral a nagytemplomba vonult, hol az ifju pár egyházi áldásban részesült.

* **A sikos járdá áldozata.** Súlyos baleset érte tegnap Ormódy Lajost az Első Magyar Biztosító Társulat helyi igazgatóját. A főtéren elesusztott s veszedelmes esonttörést szenvedett. Állapota jelentősen sulyos. Ez a baleset ugyan bármelyikünkkel megtörténhetett volna, mert a házigazdák nem fogantatosították azt a hatósági rendeletet, hogy a sikos járdát homokkal, vagy hamuval hintsék fel. A rendőrség azonban épen ebből a balesetből levonva a következményeket, a rendelet ellen vétőkkel szemben szigorúan fog eljárni.

* **Athelyezés.** A m. kir. igazságügy-miniszter Rózsa Lőrinc letenyei kir. járásbírói aljegyzőt áthelyezte a debreceni kir. törvényszékhez.

* **Sötétség a kórházban.** Tegnap délután a kórház összes helyiségeiben felmondta a gáz a szolgálatot. Sötétségbe borultak az irodai helyiségek, a köztermek, míg hamarosan gyertyákat kerítettek, — s lőn világosság.

* **Halálozások.** A tegnapi nap folyamán következő haláleseteket jelentették be az anyakönyvi hivatalnál: Ménes Erzsébet ev. ref. 3 éves, Jánossy József ág. ev. 60 éves, Nagy István ev. ref. 17 éves, Vasas Karolina gör. kath. 11 hónapos.

* **Fehér zászló a rendőrségen.** Fél év óta nem volt olyan nyugodalmas csendes napja a rendőrségnek, mint tegnap. Reggel 8 órától esteli 8 óráig semmiféle ügyelemre méltó jelentés nem érkezett a bünygyi osztályhoz. Bátran kitűzhetők volna tehát a béke jelét a fehér zászlót a rendőrség Szent Anna utcai rozzant palotájára, ha ezt a fehér zászlót mások is használnák a gyakorlatban úgy, mint a hirszegény hirhordók képzeletben.

* **A karácsonyi iparkiallítás.** Az ipartestület karácsonyi kiállítását eddig több mint ezren tekintették meg. Feltűnő azonban a debreceni önnálló iparosok részvétlensége. A kiállítás erkölcsi sikerét is a tanoncok és törekvő segítők által beküldött műtárgyak mentették meg, — most pedig a karácsonyi kiállításon debreceni iparost látni valószínűleg ritkaságszámba megy. Ezt a résztvétlenséget nem érdemlik meg azok sem kik a debreceni ipar fejlesztését, pártolását hathatós tevékenységükkel, odaadón támogatják és támogatják.

x **A reklám.** A kereslet és kínálat leggyorsabb, legkényelmesebb és legolcsóbb közvetítője a hirdetés-reklam, mely előmozdítja a forgalmat, befolyásolja a versenyt és az árak alakulását. A hirdetés az anyagi siker kulcsa, mely kitarja az üzletek és vállalatok kapuit a nagyközönség előtt; egy hatalmas mágnes, mely a kereskedőhöz vonzza a vásárlókat. A reklám bűvös hatása époly befolyást gyakorol a kereskedelemre és iparra, mint a nap esodatevő ereje a növényzetre; tehát époly nélkülözhetetlen, mint gőzgépnek a gőz, növénynek a víz, embernek a levegő. Allandó, észszerű és ügyes reklamirozás — minden gyári-, kereskedelmi, ipari-vállalatoknak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme; dusan kamatozik és idővel a befektetett tőke ezerszeresét hozza meg. Hogyan, hol és legolcsóbban, megtudható az Általános Tudósító hirdetési osztályánál (tulajdonos Leopold Gyula szerkesztő) Budapest, Erzsébet-körút 54, ahol kiváló szakértelemmel, pontossággal, odaadó lelkiismeretességgel és nagyon ol-

csón eszközölnek bármiféle hirdetéseket, reklamokat úgy az összes budapesti és vidéki, mint az összes külföldi lapokban.

* **Megégett család.** Tamástalván, mint tudósítónk jelenti, végzetes szerencsétlenség áldozata lett Jungre Vazul görögkeleti tanító családja. Jungre disznótorba ment egyik ismerősehez. A felesége ébren akarta megvárni az urát s a gyertyát égve hagyta. E közben azonban elálmosodva elaludt az asszony s a csutakig leégett gyertyától meggyuladt az ágylepedője s ettől elégett a szoba teljes berendezése s bent égett a házban Jungráné és két gyermeke is.

* **Tanuló felvétetik** Antalfy Ferenc könyvkötő bórdiszművésznel Piac u. 31. városházzal szemben.

KÖZIGAZGATÁS.

× **A tisztújító közgyűlés.** Debrecen város törvényhatósága nevében Puky Gyula főispán ma adta ki a tisztújító közgyűlésre a meghívót. Ez a hivatalos okmány így szól:

Meghívás.

a f. 1902. évi december hó 22-ik napján, hétfőn, délután 3 órakor a városháza nagy tanácstermében tartandó

tisztújító közgyűlésre.

Tárgyak:

1. Kijelölő bizottság megalakítása.
2. Tisztújítás.

Debrecen, 1902. december 18.

Puky Gyula,

főispán.

A törvényhatósági bizottság kétszázöt tagja kapja meg a mai napon ezt a meghívást, melynek alapján a legszebb polgári jog gyakorlására gyűlhetnek össze, hogy Debrecen város közigazgatási tisztikarát újabb hat esztendőre megválasszák. A város atyákat bizonyára áthatja a feladat nagy jelentősége s a legkomolyabb megfontolás alapján arra fognak törekedni, hogy első sorban és mindenek felett a közigazgatási pályán működő kipróbált erőket állítsa bizalmuk a tisztviselői gárdába s ennek kiegészítésére a legkiválóbb egyéniségeket válasszák meg.

× **Utolsó tanácsülés a tisztújítás előtt.** Ma d. e. 10 órakor lesz az elmaradt keddi tanácsülés helyett a tisztújítás előtt az utolsó tanácsülés a városházán Komlóssy Arthur főjegyző elnökelete alatt, melyen a folyó sürgősebb ügyeket adják elő a referensek.

× **A kertészetiigylet telepének és épületeinek átadására a tanács bizottságot** küldött ki Király Gyula tanácsnok elnökelete alatt, melynek tagjai egy számvevő, egy mérnök és egy városi bizottsági tag. A leltározás még ez évben megtörténik.

× **A városházáról.** A hat esztendő közigazgatási korszak utolsó napjait éli. A késő vénység nyomai látszanak rajta. A tanács hátralékait feldolgozta; csupán

a lényegtelen, egyes embereket érdeklő ügyek elintézésére szoritkozik, nagy alkötésekbe már bele nem fog, hagyja a jövő időnek. Kiki igyekezett minden dolgát elvégezni, hogy a küszöbön levő tisztújítás készen találja. Ennek az izgalmai uralkodnak most a hivatalos szobákban, ahol nyugtalanul várják a nagy napot, a mely immár háromszor 24 óra múlva léssen eljövendő. A folyosókon uralkodó sötétség nagyon jól illik ehhez a hangulathoz. Mert a folyosókon korom sötétség volt tegnap. A gázvezeték ugyanis felmondta a szolgálatot és jó időbe fog bele telni, míg a gázcsövek használható állapotba lesznek hozhatók. De elkövetkezik az is éppúgy, mint tisztújítás után a rendes közigazgatási munka.

EGYHÁZ és ISKOLA.

A karácsonyi legatusok.

— dec. 19.

Hagyományos, régi szokás szerint az idén is messze földről fordultak református egyházak a debreceni főiskolához, hogy részükre a jelesebb ifjakból ünnepi egyházi szónokokat küldjön. A karácsonyi ünnepi szónokok kiválasztása tegnap délután történt meg Görömbey Péter főiskolai szenior elnökelete alatt. A nagyobb hitközségekbe idősebb, esetleg már végzett hittanhallgatókat, a kisebbekbe fiatalabb hittanhallgatókat, és joghallgatókat küldötték ki. Az elekcio eredményét következőkben közöljük betűrendes összeállításban:

Balmaz-Ujváros: Bálint István 2 th.

Berettyó Újfalu: Gacsal János 3 th.

Debrecen: Görömbey Péter főiskolai szenior, Vadon Béla esküdtfelügyelő, Biró Ferenc esküdtfelügyelő, Sélley Sándor 4 th.

Ér-Mihályfalva: Hajdu László 2 th.

H.-Böszörmény: Szabó Bálint 2 th.,

Vargha Béla 2 th.

H.-Hadház: Tóth János 3 th,

H.-Nánás: Kállay Sándor 3 th.

H.-Szoboszló: Kiss László 3 th.

Hódmezővásárhely: Koppányi Gyula 3 th.,

Perec István 4 th., Kónya Gábor 3 th.

Józsa: Sillye Gábor 1 th.

Kaba: Lovász Béla 1 th.

Karcag: Simon Imre esküdtfelügy.

Kiujszállás: Oláh Sándor 3 th.

Margitta: Kádár Dániel 4 th.

Mike-Péres: Kulesár Endre 3 th.

Nagy-Kálló: Kövér Árpád 3 th.

Nagy-Léta: Zsiros Sándor 4 th.

Nagy-Szalonta: Ujlaky Miklós 4 th.

Nádudvar: Radics István 2 th.

Nagy-Szóllós: Hajdu Péter 3 th.

Püspök-Ladány: Könyves János 2 th.

Sámson: Kiss László 1 th.

Szeghalom: Lengyel Imre esküdfügy.

Szentes: Csernátóy Kálmán 3 th.

Szovát: Pálur Miklós 3 th.

Tetétlen: Kovács József 1 th.

Téglás: Buda Károly 3 th.

Tisza-Füred: Erdélyi Károly 2 th.

Tisza-Lök: Sipos Géza 4 th.

Vészto: Köpeczy Károly 3 th.

Iskola látogatás. Az Ábeles féle polgári leányiskolában tegnap Dr. Csánky Viktor kir. tanfelügyelő látogatást tett. A tanfelügyelő meglegedését fejezte ki az igazgatóságnak.

Adóügyi gyűlés az egyháznál. E hónap 23 án délután 3 órakor adóügyi gyűlés lesz a ref. egyházépület tanácstermében Szinay Gyula presbyter elnökelete alatt, melyen az adóhátalékosok névsorát fogják átvizsgálni.

Gyűlés a felsőbb leányiskolában. A felsőbb leányiskola helyiségében ma délután 4 órakor gyűlést tart a város, egyház és egyházkerületből alakított felsőbb leányiskolát igazgató tanács. A gyűlésen, melynek számos nagyon fontos tárgya lesz, Kiss Albert ev. ref. lelkész fog elnökölni.

IRODALOM.

A Csokonai-kör felolvasó ülése. December 20-án, szombaton délután 5 órakor a városháza nagytermében lesz a Csokonai-kör decemberi felolvasó ülése melynek műsora a következő: 1. *Baskiriai emlékek.* Irta és felolvassa: dr. Pröble Vilmos, a nyiregyházi Bessenyei-kör tagja. 2. *Strófák egy lírikus életéből.* Irta és felolvassa: Szávay Gyula a Csokonai-kör tagja. 3. *Az ígért.* Elbeszélés Irta és felolvassa: Pekár Gyula, a Kisfaludy- és Petőfi-társaság tagja. A felolvasó ülésre a belépti-díj: 1 korona, deák-jegy 20 fillér. A kör tagjai és hozzátartozóik belépti díjat nem fizetnek. Jegyek kaphatók a kör pénztárosánál. Tóth Béla gyógyszerész urnál, vagy este a pénztárnál.

Debreceni író a Kisfaludy társaságban. A Kisfaludy társaság tegnap tartott ülésének egyik legérdekesebb tárgya egy debreceni író munkájának a felolvasása volt. Ezen az ülésen olvasta fel, ugyanis Kozma Andor *Balkányi* Kálmánnak a debreceni Kaszinó pályázatán első díjjal kitüntetett tanulmányát: *Íj. Pécely József emlékezete* című szép munkáját, melynek irodalmi becsét épen az bizonyította, hogy a főváros egyik legelőbb irodalmi egyesületében olvassák fel. *Balkányi* Kálmán művében íj. Pécely Józsefet, mint kiváló szónokot és nagy történetírót jellemzi. Nagy művét a *Magyarok történetét* állítja oda tükörnek, a melyben az író nagysága teljességében tükröződik vissza. A felolvasás általános nagy tetszést aratott. Ebből a tanulmányból a *Szabadság* tegnapi tárcájában közöltünk szép részletet és Debrecen város közönsége csak örvendhet azon, hogy a város egyik tehetséges szülöttét a Kisfaludy-társaság már pályája kezdetén ily kitüntetésben részesítette.

S Z I N H Á Z.

Színházi műsor:

Dec. 19 pénteken A fősvény, vigjáték,
Dec. 20 szombaton *Lotti ezredesei*, énekes bohózat,
Dec. 21 vasárnap délután A *Kornevillei harangok*, daljáték, este A *Júd*, színmű. Előszór.

— (A fősvény mai előadása.) Sokan azt gondolták, hogy most a Karácsonyi előkészületek miatt Molière vidám szellemének élvezésére nem gondol a közönség. Ez azonban nagy tévedés, Eppen a szeretet fősvényes ünnepe előtt legkevésbé fősvénykedik a művelt lelkű közönség a legmagasztosabb gyönyörűség kiaknázásában. Innen van, hogy A fősvény mai előadása valóságos theatre parée lesz Debrecenben: a színház nézőterére serglik a város legműveltebb közönsége, mely el nem mulaszthatja, hogy a vigjáték nagymesterének a csodás alkotásában ne keresse a legszebb földi gyönyörűséget. Büszkén és diadallal hirdetik, hogy a debreceni értelmiség páratlan érzéke sohase hagyja cserben a valódi művészetet. Ezért lesz a Fősvény mai előadása igazi esemény és oly nevezetes ünnep, melyen részt vesz a város igen sok valóban művelt egyénisége. A deb-

receni társadalom kiválóságai ugyszólván kivétel nélkül meg fognak ma este a nézőtéren jelenni. Az előadást az igazgatóság különös gondolat készítette elő s a közönségnek alkalma lesz *Sebestyén Gézát* erős művészi lehetősége legértékesebb érvényesülése révén moliéri alakításokra hivatottnak ítélni. A darab szereposztása általában a művezetés lelkes gondosságára vall. Harpagon *Sebestyén Géza*, Cleante *Klenovics*, Elise *Hahnel Aranka*, Valéra *Palágyi Marianna Menszáros Margit* lesz és a többi szerepek személyesítői is mindannyian tehetségük jayát viszik harcba, hogy művészi Mollere-előadásban lehessen részünk.

TAVIRATOK.

A hadügyminiszter lemondása.

Budapest, dec. 18. (Saját tudósítónk távirata.) — *Krieghammer* hadügyminiszter lemondását Bécsből hivatalosan megerősítik. Ujabb bécsi távirat szerint a király a hadügyminiszter lemondását elfogadta. A lemondás bécsi jelentés szerint a véderő javaslatokkal függ össze.

Körber a kiegyezésről.

Bécs, dec. 18. (Saját tudósítónk távirata.) A reichsrath mai ülésén *Körber* osztrák miniszterelnök a kiegyezés dolgában hozzá intézett interpellációkra válaszként kijelentette, hogy a két kormány az új vámtarifát, továbbá a vám és kereskedelmi szerződést nagyjában elintézte. Némely pontra még nincs meg egyezés, de a döntésnek legközelebb mindenestre meg kell történnie.

A hivatalos lap szerkesztője.

Budapest, dec. 18. (Saját tudósítónk távirata.) Képviselői körökben az a hír terjedt el, hogy a Budapesti Közlöny hivatalos lap szerkesztőjévé dr. *Werner Gyula* író a magyar igeni kerület orsz. képviselője van kizemelve. Ez esetben *Werner* lemond a képviselőségről és a megüresedő kerületben *Kenedi Gézát* léptetik fel.

Mangra bukása.

Arad, dec. 18. (Saját tudósítónk távirata.) *Mangra* Vazul püspökké történt megválasztása meg nem erősítésének híre városszerte nagy örömet okozott és őszinte lelkesedést keltett *Szél* Kálmán miniszterelnök és *Wlassics* közoktatásügyi miniszter hazafias magatartása iránt, a melylyel megakadályozták ennek a tulzó agitátornak az érvényesülését, a kinek szereplése még a román-ság körében sem talál osztatlan helyeslésre. A nem tulzó románok is így gondolkoznak. *Mangra* kis tábora leverten fogadta a hirt. Az újabb választáson biztosra veszik a magyar érzelmű *Hamsea* arkimandrita győzelmét, noha a tulzó *Husza* Filaret karánsebesi vikáriust akarják ellene felléptetni, a ki nem is tud magyarul. Hír szerint a kormány döntése vissza fog hatni *Mangra* nagyváradi vikáriusságára is.

A margitai mandátum.

Budapest, dec. 18. (Saját tudósítónk távirata.) A kir. kuria a *Szatmári* Mór képviselő margitai mandátuma ellen beadott petíciót két napi tárgyalás után ma elutasította.

A venezuelai bonyodalom.

London, dec. 18. A Daily Mail jelenté Willemstadbói: A venezuelai felkelők Valenciához közelednek. Karrakasz lakossága *Kasztro* lemondását követeli. *Kasztro* hír szerint elrejtőzött.

Washington, dec. 18. A hadtengerészeti miniszterium utasította *Wey* tengernagyot, hogy egy torpedónaszád-zuzót küldjön Venezuelába egy alkalmas tiszttel, a ki ott az amerikai követ segédjeként működjék. A torpedónaszád-zuzó az esetben, ha a *La Guayra* vivő kábelt elvágják, sürgőnyaszádul fog szolgálni.

London, dec. 18. A londoni lapok jelentik Willemstadból: Az indefatigaból és *Vineta* angol hadihajók ideérkeztek, hogy szemet vegyenek fel. E két hajó mindegyike 600 lövést tett Puerto Kabelle bombázásakor. Néhány zsákmányul ejtett venezuelai ágyut idehoztak. Puortó Kabelle bombázásakor két venezuelai ember esett el.

Letartóztatott spanyol tábornok.

Madrid, dec. 18. De Bourbon de Castellois tábornokot, a király unokatestvérét és a *Cerle* elnökét tegnap este letartóztatták és a főkapitány palotájába vitték. — Ez a letartóztatás összefügg a *Cerle*ben üzött játékok ellen a prefektus részéről tett intézkedésekkel.

Osztálysorsjáték.

Budapest, dec. 18. (Saját tudósítónk távirata.) Az osztálysorsjáték mai húzásnál a 70.000 koronás főnyeremény 72072 számú sorsjegyre esett. A mai húzáson a következő számok húzattak ki: 70000 koronát nyert: 72072. 10000 koronát nyert: 77972. 5000 koronát nyert: 28833. 3000 koronát nyertek: 80383, 98795. 2000 koronát nyertek: 14476, 18037. 1000 koronát nyertek: 101445, 19189, 39805, 51283.

Gabonatözsde.

Budapest, december 18. (Saját tudósítónk távirata.) Buzakinálát jelentékeny vételkedv nagyon csekély. Bagyadt irányzat mellett 8.000 métermázsa került forgalomba 5 fillérel olcsóbb árakon. Egyéb gabonanemek mind gyöngébbek.

Buza áprilisra	0.00—0.00.
Gabona áprilisra	7.73—7.74.
októberre	6.68—6.69.
Zab	6.26—6.27.
Tengeri májusra	5.78—5.80.
Repce	11.95—12.05.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A *Fregoli* cseléd. Olaszi *Julianna* cselédhölgy annyira különös természetű, hogy beillene dalcarnoki énekesnőnek. Mikor jó kedve van férfinak öltözik fel, nevét, foglalkozását pedig többször változtatja mint a mosdószappanját. Mind ezen kedvtelésekhez pedig összelopkodott egy csomó cseléd és munkakönyvet, melyeknek segítségével néha-néha, mikor rosszabb idők jártak beállott szolgálatba, hogy aztán „felvidulván a határ“ felmondás nélkül, lopott cselédkönyve hátrahagyásával odébb álljon. A bíróság tegnap ítélkezett a *Fregoli* Olaszi *Juliannán* a cselédkönyvek lopása miatt egy hónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

§ A pénzhamisítók. Tegnap tárgyalta a kir. törvényszék *Szuhánszky* Lajos és társának pénzhamisítási bűnperét. Miután a tárgyalás folyamán kiderült ugyan, hogy *Szuhánszkyék* gipsz minták segítségével tényleg gyártottak váltópénzt, de

azt nem terjesztették, a bíróság pénzhamisítás vétségére fokozta le a vádat, s Szuhánszky Lajost 3 hónapi, két társát pedig 2-2 hónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

MULATSÁG.

Az izr. nőegylet álarcos bálja. Nem mint eredetileg tervezve volt. febr. 7-én hanem már január 10-én fog a „Bika” szálloda disztermében megtartatni. Az egylet választmánya a rendező bizottsággal egyetértőleg a mulatság érdekességének emelése céljából kívánatosnak tartja hogy a leányok jelmezben az asszonyok pedig mind egyforma piros domnában jelenek meg. A domino megrendelése tekintetében szives kézséggel ad felvilágosítást Dr. Balkányi Miklósné elnök Kosuth u. 32. A rendezőség már a napokban szét küldi a meghívókat a jelmez és álarcos bálra, mely iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik és a mely bizonyára a téli szezon egyik legsikerültebb táncmulatsága lesz.

Mulatság. Az István gőzmalom munkásainak önképző köre e hónap 31-én a Margit fürdő disztermében Szilveszter estélyt rendez. Az estélyen az egyletdal-köre is közreműködik, a mely második nyilvános szereplése lesz a dalegyletnek. Jegyek az estélyre előre válthatók az István malomban. Glück Izidor péterfia utcai üzletében, s Kántor István üzletében. Kezdeté este 8 órakor.

KÖZGAZDASÁG.

x **zerecnse a szerencsétlenségben,** hogyha van segítség, mikor elmerüléssel fenyegetnek a hullámok. A magyar földbirtokosokat alig fenyegette valaha nagyobb veszedelem, mint a mai időkben, midőn a termények ára folyton hanyatlak, pénzé tenni alig lehet a termést, a kereset mindjobban apad, ellenben mindenféle kiadások, az adók, a közterhek, az adósságok folyton halmozódnak és már oly tengerré nőttek mely a legiparkodóbb embert is elnyeléssel fenyegeti a kétségbejítő gazdasági viszonyok közt.

Ebben a veszedelmes helyzetben, ha már jövedelmek nem szaporodnak, legalább arra törekedjék minden jóra való ember, hogy könnyítsen terhein, csökkentse a kiadásait oly módon, hogy gazdaságát meg ne rövidítse, sőt még inkább növelje a jövedelmet hasznos beruházásokkal.

Erre a célra kínálkoznak most a heverő pénzek a pénzintézetekben. Csak megbízható ember kell, a ki biztosan és gyorsan elvezett azokhoz a pénzforrásokhoz minden hitelképes embert.

A mai mostoha viszonyok között az a szerencsénk, hogy van olyan országosan kipróbált emberünk, ki évek hosszú során becsületesen, egyenes uton elvezetett a legjobb hitelforrásokhoz minden birtokost, a ki földbirtokára olesó pénzt akar felvenni törlesztésre, vagy aki megfelelő terhes adósságait át akarja változtatni olyan olesó kölcsönre, melyet 50-60 év alatt lassacskán lehessen törleszteni úgy, hogy lehessen törleszteni úgy, hogy alig lehessen érezni a terhet.

A magyar földbirtokosoknak ez az ország-szerte ismeretes, hűségese segítő embere **Gurré Ferenc** már 200 milliónál több kölcsönt szerezett vagy változtatott át olesóbb törlesztési kölcsönre az ország legelső mágnásainak, kisebb nagyobb földbirtokosoknak, községeknek, testületeknek és az ő méltányos, ügyes, gyors, hűségese eljárásáért annyira tisztelik, ezt az ősi cimere családból való talpig becsületese urit embert, hogy magok a hitelintézetek is azt ajánlják a kölcsönkereső birtokosoknak, hogy forduljanak egyenesen Gurré Ferenchez, mert neki nemcsak összeköttetései vannak a legjobb pénzintézetekkel, hanem mint törvényszéki bejegyzett cégnek hosszú évek óta berendezett nagy irodája van, melyben képzett begyakorolt hivatalnokok és több írógéppel dolgozó személyzet minden haladéknélkül szakértően feldolgozza a benyújtott kölcsönügyi iratokat és Gurré Ferenc az összeköttetései révén azonnal a leggyorsabban és a leg-

jobb feltételek mellett megszerzi az új kölcsönt, vagy átváltoztatja a fennálló terhes adósságokat a legolesóbb törlesztési kölcsönre a legrovidebb uton.

A ki tehát menekülni akar terhes adósságaitól, vagy a ki segíteni akar magán birtoka hitelével, annak a legjobb és leggyorsabb segítője lehet a Gurré Ferenc Ingatlan- és Jelzálog Forgalmi Intézet-e Budapesten, VI., Váci-körút 39.

Semmi egyébre nincs szükség, mint a kataszteri birtokiv, a hiteles telekkönyv és az adókönyvecske beküldésére, minden egyebet elvégez Gurré Ferenc intézete gyorsan és biztosan.

Meggyőződést szerezhet erről minden hitelképes birtokos, ki bizalommal fordul Gurré Ferenchez.

Regénycsarnok.

A PANDY-KISSASSZONYOK.

— Regény. —

Írta: **Rudnyánszky Gyula.**

Folytatás 40

Ráakadt Jolánra a nagy platán alatt. Hirtelen megfogta a leány kezét és ajkához emelte.

Jolán fülig elpirult és haragosan elkapta a kezét.

— A virágokért! Köszönöm!

— Nem járt azért semmi köszönet! — mondá a leány dacosan.

— Haragszik resm? — kérdé Zoltán remegő hangon.

Jolán fölemelte a fejét és a szemébe nézett.

— Igen, haragszom, ha tudni akarja.

Miért?

— Mert több lehetne, mint a mi! — fakadt ki a leányból az indulat. — Idegen vagyont élvez, pedig kincset hord a fejében. A más apró pénzét költi, pedig aranybánya a saját esze, tudása, szelleme. Oh, ha én férfi volnék! Ha művelt, képzett, erős férfi volnék! Megmutatnám, hogy meg tudok állni a magam lábán és ember vagyok a gáton!

Zoltán álmétkodva hallgatta a leány szavait. Egyszerre világosság gyult az elméjében. Hiszen ez az axaltált, fiatal gyermek valóságos angyal!

Megfogta a kezét. Jolán most már nem ellenkezett oly nagyon.

(vége köv.)

Ingyen

küldjük meg

részletfizetéses könyvárjegyzékünket

levelezőlapon történendő kérésre.

Czím:

KAZINCZY

KÖNYVKERESKEDŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
DEBRECZENBEN.

Nagy jövedelemre

tehetnek szert intelligens urak és nők, mint könyvutazók és helyi könyvügynökök. Ajánlatok a

KAZINCZY

KÖNYVKERESKEDŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
DEBRECZENBEN.

czimre kéretnek.

Feltűnő szép és nagy választék

karácsonyi cukorkák és fadiszekben.

Ajánljuk állandóan friss árukból dusan felszerelt raktárunkat s a legjutányosabb árak mellett szolgálunk u. m. csemege különlegességek, kávé, tea, rum, legzamatosabb minőségben, valamint minden faj halak, sajtok, imperiálélesztő és friss uradalmi tea, vaj s minden e szakmába tartozó árukkal.

Czeglédy és Polgár,

fűszer és csemege üzlete Debreczen, a Bika szállodával szemben.

Figyelem!

A közeledő ünnepekre van szerencsénk a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlani

saját gyártmányu, kitűnő minőségű

lisztjeinket

melyeket nagyban és kicsinyben boesá-tunk rendelkezésre.

Ezen lisztetek olyan hirsekek, hogy messze vidékre vásárolják.

Egyuttal ajánljuk hirseves

Orosházi házi kenyereinket,

melyet kívánságra házhoz is szállítunk.

Tisztelettel

Orosházi házikenyér sütőde

Gémes Ferencz és Társa.

Főüzlet és liszt raktár: Simonffy-utca 2 sz.

Kiadó lakások.

1.) A Hunyady-utczában kiadó egy kényelmes uri lakás, áll: 2 utczai szoba, egy előszoba, 3 udvari szoba, egy kézi kamara, egy üveges folyosó, pincze konyha, kamara, pincze és mosó konyhából. Kiadó 1903 évi május 1-től. Évi bér 1200 korona.

2.) A Deák Ferencz-utczában kiadó egy utczai szoba, konyha, pincze kiadó 1903. január 1-től. Havi bér 20 korona.

Bővebb felvilágosítást ad a Kiadóhivatal.

Valódi taj-ték pipák és szip-kák. Új-donságok szivar és pénztár-

Czából. Alkalmos ajándék tárgyak. Gyermekek játékok legjutányosabb árban beszerezhetők.

Szent-Királyi Tivadar

műbar áru üzletében.

PARIS 1900:
"GRAND PRIX"

A leghasznosabb
karácsonyi ajándékok
Singer varrógépek

családi használatra és minden ipari célra.

Egyszerű kezelés! — Nagy tartósság! — Magas szolgáltatási képesség!

Ingyenes tanfolyamok a divatos műhímzés minden technikájában.

Elektromotorok varrógépüzemhez minden nagyságban.

Hímzőselyem-raktár nagy színválasztékban.

Singer Co. varrógép részvénytársaság.

TEMESVÁR 1891:
ARANY ÉREM.
POZSONY 1899:
EZÜST ÉREM.

Debreczen Piacz utca 42.

Leszállított árak!

Nagyarányu karácsonyi

NŐI RUHAKELME VÁSÁRT

rendeztünk be és

női divatszöveteket, jó mosó

velezeket, francia batistokat,

Atlas Satin és Delaineket,

harasztkendőket stb.

tetemesen leszállított árakon

árusítunk el.

Egy ruha 116% széles

női divat szövet

1 frt. 80 és 2 frt.

Egy ruha 75% széles

mosó velez

2 frt. 24 kr.

SZABÓ LAJOS FIAI

... Debreczen ...

LEGNEMESEBB AJÁNDÉKOT

olcsón lehet beszerezni

PACZELT JÁNOS mag és virág czégnél

A hol mindig sok szépszböai disznövény
virágzó növény és levágott virág nagy kész-
let van, mint Camelliák, Rózsák több szín-
ben, Chrysanthemumok nemes fajából, Ta-
czeták, Margareták, Anemonen. Gyöngyvirág
márcziusi Ibolyák, Cyklamen, nyári Ibolya
és sok másfélék melyikből legfinomabb
izléssel

csokrokat készítenek,

vidéki megrendelések pontosan szétkül-
detnek és csomagolásra nagy gond for-
ditatik. — Egyuttal bejelentem, hogy
hozottam egy vagonnal

karácsony-fákat,

különböző magasságban. — Felkérem a
nagyérdemü közöuséget, a ki karácsony-
fára igényt tart, nálam megrendelni ke-
gyeskedjen, melyet pontosan házhoz
szállítunk

olcsón.

gyökTömeges megrendeléseket kérve va-
teljes tisztelettel:

Paczelt János.

Miért szenved? mikor önnek a biztos gyógy u-
gyulásra a **legrégibb sebeknél** is
kilátása van és majdnem mindig elkerülhetni a fájdalmas ope-
rációt vagy amputálást, ha

Thierry A. gyógyszerz egyedül valódi
centifolia-kenőcsöt

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van a fájdalmak
enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használtatik: a gyer-
mek ágyasok mellbajainál, mellkeményedésnél, vörhenynél, minden féle régi
bajnál, nyilt sebeknél lábakon csontokon, sebeknél, sóscsuz, dagadt lábaknál,
sőt csontszunál is; ütött, szurt, lőtt, vágott és roncsolt sebeknél; az idegen-
testek kiválasztásánál, mint üveg és faszilánk, homok dara, tövis stb.; min-
denféle daganat, kinövés, karbunkulus, uj képződmények, valamint ráknál
körömméregnél, körömdaganatnál, hólyagnál, menéstől kisebbbet lábaknál
Éget sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt se-
beit, a nyakon támadt daganatot, vérdaganatot, fülbajt és a gyermekek seba-
sedését stb. stb. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2
tégely csomagolással, postaköltséggel és szállító levéllel együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elis-
merő bizonyítvány erdetiben megtekinthető. Mindenkit óvok hamisítványok vételétől és kérem vi-
gázni, hogy minden tételgen a czég „Órangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada,
beégetve legyen.

THIERRI A. gyógyszerész

balzsama és centifolia-kenőcse.

E két gyógyerejében felülmulhatlan szer, sohasem romlik el ellenben minél régibb lesz, an-
nál értékesebb és hathatósabb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az
év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos meg-
érkezéteig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosaa ajánlt hasonló, de
hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki hanem maradjunk
csak e mellett a két régi elismert jó, olcsó, megbízható, amellet teljesen ártalmatlan, világhírű
szernél, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. Ahol a fent ismertetett védjegyek-
kel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és czimezni.

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Órangyal-gyógyszertára Pregrada
Rohitsch Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Budapesten; Török J. gyógyszerész Zág-
rábban; Mittebach S. gyógyszerész és Bécsben; Brady C.
gyógyszerésznél.

Üzlet átvétel.

Van szerenesém ezennel becses tudomá-
sára hozni, hogy az eddig

CZEGLÉDI ÈS POLGAR

czég alatt létetöz füszer csemege és borkere skedést, üzlettársam és
sógorom Polgár Imre ural történt barátságos megállapodás után, mai
napon saját számlámra átvettem és azt

ifj. CZEGLÉDI JÓZSEF

törvényszékileg bejegyzett czégem alatt tovább folytatatom. Az eddigi
jóakaratot megköszönve a vevő közönség szives pártfogását kérve ma-
radok teljes tisztelettel

ifj. CZEGLÉDI JÓZSEF.

füszer és csemege kereskedő.

Debreczen Bika szállodával szembe.

Debreczen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.